

2013-05-06

Miljödepartementet

Remiss: Sammanställd information om ekosystemtjänster

Svenska Jägareförbundet får med anledningen av ovan rubricerad remiss anför följande:

Svenska Jägareförbundet, nedan kallat *Förbundet*, välkomnar en sammanställning över olika ekosystemtjänster. Begreppet är viktigt för förvaltningen av vår miljö, och centralt för en bredare insikt i samhället om vikten av olika processer för en långsiktigt hållbar utveckling.

Ansatsen att välja ut några ekosystemtjänster och belysa dem är enligt Förbundet god. Även om ämnesområdet är enormt så är det fortfarande ofta bara betydelsen av pollinering som diskuteras i bredare kretsar. Fler goda exempel som är lätta att ta till sig och där olika värden kan värderas monetärt är därmed värdefulla för vår förståelse av begreppet ekosystemtjänster och betydelsen av att ta hänsyn till sådana. Rapporten tar ett brett grepp på såväl konceptet ekosystemtjänster som på de utvalda tjänsterna, som belyses ur olika perspektiv. Detta är mycket bra.

När det gäller detaljerade synpunkter vill Förbundet dock framhålla klövviltets positiva betydelse som betare, vilket är ett perspektiv som saknas i de ekosystemtjänster som nu beskrivs.

Tidigare bedrevs ett omfattande skogsbete över hela Sverige, samtidigt som man plockhögg och i en del fall svedjebrände skogen. Samtidigt bedrevs dessutom en omfattande lövtäkt. När dessa aktiviteter upphörde fanns plötsligt helt nya möjligheter att bedriva skogsbruk. Samtidigt behövde viltstammarna inte längre konkurrera med tamboskapen om foderresurserna och kunde därmed tillväxa.

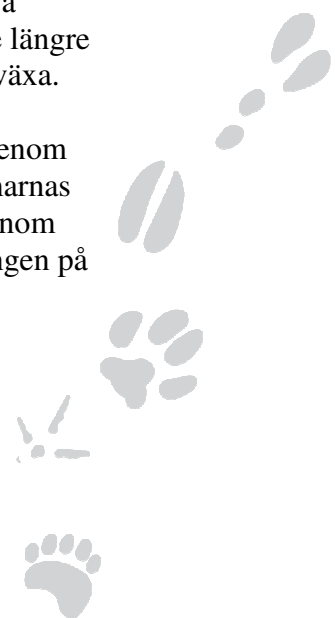
Det är en ofullständig bild att dagens stammar av hjortvilt möjliggjorts genom anpassningar för att producera fiberråvaror inom skogsbruket. Viltstammarnas ökning har samtidigt påverkats positivt genom att skogsbetet upphört, genom ändrade avskjutningsstrategier och genom samverkan inom viltförvaltningen på lokal och regional nivå.

Svenska Jägareförbundet

Öster Malma, SE-611 91 Nyköping · Tel: 0155-24 62 00 · Fax: 0155-24 62 50

Plusgiro: 152292-9 · Bankgiro: 566-6755 · Org. nr: 802001-6658

www.jagareforbundet.se

Idag minskar istället fodermängderna i landskapet genom ett alltmer intensivt skogsbruk. Fält- och buskskikt saknas i det närmaste helt under en stor del av omloppstiden och befintligt foder koncentreras till hyggena. Därmed koncentreras även klövviltet till de områden där det kan orsaka mest skada. Tidigare var skogen mer öppen och luckig, vilket gjorde att fodret fanns spritt över landskapet. Därmed uppkom sällan eller aldrig höga lokala betestryck på samma sätt som idag.

Skogsbetet från uppskattningsvis 4-5 miljoner kor, hästar, får och getter upprätthöll tidigare ett betestryck som alla idag är överens om var positivt för den biologiska mångfalden. Vad inte lika många tänker på är att dagens ca 700 000 hjortvilt delvis upprätthåller det betestryck som tamboskapen tidigare stod för. Hjortviltet är i första hand kvistbetare vintertid, men sommartid lever hjortviltet i stor utsträckning av örter, gräs, blad och späda skott från ris och buskar. Äldre tiders husdjursraser fick hålla till godo med samma kost i skogen, och mycket av den mångfald som är knuten till skogsbete återfinns just i buskskiktet.

Ett växande antal studier visar på positiva effekter av klövviltets bete vid medelhårda betestryck i skogen. Mönstret är identiskt som för gräsmarker betade av tamboskap i det öppna landskapet. Hjortviltet fyller därmed inte bara en funktion inom ekosystemtjänsten *Livsmedel från vilda djur*, utan även genom att öka den understödjande tjänsten *Biologisk mångfald i skogen*. En viss negativ inverkan på rekrytering av smakliga trädarter är jämförelsevis marginell i sammanhanget. Det gäller i synnerhet som det enligt all tillgänglig skandinavisk forskning i första hand är skogsskötseln som begränsar trädbildande rönn, asp, sälg och ek.

Det råder ingen tvekan om att ekosystemtjänsterna *Livsmedel från vilda landdjur* och *Fiberråvaror från växter* delvis begränsas varandra. På samma sätt begränsas *Livsmedel från tama landdjur* och *Fiberråvaror från växter* varandra medan vi fortfarande hade skogsbete. Såväl medelhårt bete från tamboskap som medelhårt bete från klövvilt gynnar dock biologisk mångfald, även om det delvis begränsar den möjliga fiberproduktionen.

För Svenska Jägareförbundet

Daniel Ligné
Riksjaktvårdskonsulent

Fredrik Widemo
Vilt- & naturvårdsstrateg

